

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 28P/106/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116222458
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Biščáková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8116222458.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Zuzanou Biščákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté P. W. X., K.. X.X.XXXX U. Q. X.A., K.. XX.X.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpených opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcich z matky G. R., K.. X.XX.XXXX, I. Č. O. D. XXX/XX, Z. a otca Q. X., K.. XX.X.XXXX, I. O. P. XXX, toho času bytom S. XX, W., zastúpeného JUDr. Oktáviou Ťukotovou, advokátkou, Nám. Slobody 27, Sabinov v konaní o zmenu výchovy, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Prešov 29P/8/2013 zo dňa 18.04.2013 tak, že
z v e r u j e mal. deti Q. X.Č., K.. XX.XX.XXXX a W. X., K.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca Q. X., K.. XX.XX.XXXX, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. Q. X., K.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 40,00 Eur mesačne, a to za obdobie od 04.08.2016 do 30.04.2019 a na výživu mal. W. X., K.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 50,00 Eur mesačne za obdobie od 04.08.2016 do 30.04.2019 a vo výške 50,00 Eur mesačne na mal. Q. X. , počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca a vo výške 60,00 Eur mesačne na výživu mal. W. X. počnúc právoplatnosťou rozsudku, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca, opakovane d budúca.

Dlžné výživné u mal. W. X. za obdobie od 04.08.2016 do 30.04.2019 vo výške 1 040,00 Eur je matka oprávnená splácať v splátkach po 40,00 Eur mesačne, spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu, pod následkom straty výhody splátok.

Dlžné výživné u mal. Q. X.Č. za obdobie od 04.08.2016 do 30.04.2019 vo výške 720,00 Eur je matka oprávnená splácať v splátkach po 40,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu, pod následkom straty výhody splátok.

O b m e d z u j e matku mal. detí G. R., K.. XX.XX.XXXX vo výkone rodičovských práv k mal. deťom tak, že z a k a z u j e matke stretávať sa s mal. deťmi Q. X., K.. XX.XX.XXXX U. W. X., K.. XX.XX.XXXX.

V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí podal dňa 4.8.2016 návrh, ktorým žiadal, aby súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, zo strany matky určil výživné vo výške 50,-eur na maloletú W. a vo výške 40,-eur na maloletého Q.. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z jeho manželstva s matkou maloletých detí. Matka maloletých detí mala už z predchádzajúceho vzťahu dcéru K. X., kde po

uzavretí manželstva jej matka so súhlasom biologického otca zmenila jej priezviska na X.. Po rozvoze ich manželstva rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp., zn. 29P/8/2013 zo dňa 18.4.2013 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a on bol zviazaný platiť výživné. Po ich rozvoze si matka našla priateľa za ktorého sa vydala, pričom z toho manželstva pochádza syn, ktorý je zverený do starostlivosti otca. Matka maloletých detí žije kočovným spôsobom života a neustále sa s deťmi sťahuje. V školskom roku 2015/2016 to bolo päť krát. Neustále strieda partnerov, deťom neustále mení školu, deti si nepamätajú mená triednych učiteľov, nemajú z dôvodu sťahovania sa matky žiadnych kamarátov. On sa s deťmi nemohol sťahovať, pretože boli stále niekde inde. Deti sa mu sťažovali, že mama sa o nich nestará, že ich bije. Deti po mu rozprávali o tom, ako ich mama ako aj jej priateľ doma bijú, nemajú navarené. Povedali mu, že vidia matku pri intímnych veciach, vidia fotografie jej nahého tela, ktoré posielala cez sociálne siete. Dcéra sa mu sťažuje, že ju mama kope do brucha, bije po hlave. Syn sa mu sťažuje, že ho mama bije po hlave a jej terajší priateľ palicou až má modriny, čo mu potvrdila aj dcéra. Matka sa o deti dostatočne nestará, pretože, keď prídu k nemu sú deti špinavé so zapáchajúcim prádlom, špinavými ušami a nechtami. Samé deti ho žiadali, aby ich k mame nevrátil, nechcú ísť k matke, boja sa jej. On býva v rodinnom dome so svojou matkou a má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu detí. Pracuje ako SZČO na stavbách a pracovnú dobu si vie prispôbiť starostlivosti o deti. Má pravidelný príjem. O deti sa vie riadne postarať. Bojí sa o ich zdravie a život. On sa chce postarať aj o maloletú K., pretože vyrastala u nich, oslovuje ho ocko a keď si berie k sebe deti W. U. Q. berie si vždy aj K.. K. má psychické problémy, z dôvodu, že ju matka týra a hovorí jej, že keď budú deti zverené jemu ona pôjde do detského domova. O zanedbávaní a ubližovaní zo strany matky a jej priateľa upovedomil aj ÚPSVaR Stará Ľubovňa.

2. Opatrovník v konaní ÚPSVaR Prešov v písomne podanej správe zo dňa 21.6.2017 uviedol, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov G. R. a Q. X., ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu prešov pod sp., zn. 28P/8/2013 zo dňa 18.4.2013 a deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky.

3. Uznesením Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 30P/480/2016 zo dňa 6.12.2016 boli deti neodkladným opatrením zverené do osobnej starostlivosti otca. Matka maloletých detí má ďalšie dve deti od rôznych otcov a to maloletú K. X. a maloletého Q. R.. Maloleté deti W., Q. a ich sestra K. bývajú toho času u otca Q. X. a starou matkou Q. X. v 2 podlažnom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve starej matky. Deti tu majú vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývin. Pán X. pracuje ako SZČO v stavebníctve, prácu si prispôsobuje starostlivosti o deti. Jeho mesačný príjem je XXX - XXXX,-eur. Jeho mesačné výdavky sú 100-200,-eur za bývanie, telefóny raz za tri mesiace každé dieťa 10,-eur, obedy v školskej jedálni 65,-eur, školský klub detí pre maloletého Q. 10,-eur, lieky 15,-eur, strava a kozmetika 100,-eur. Otec mal spočiatku zvýšené nálady, pretože maloleté deti sa k nemu nastrohovali bez osobných vecí. Starostlivosť o maloleté deti je zo strany otca zabezpečená riadne, v starostlivosti mu pomáha stará matka detí. S matkou maloletých detí nie je v kontakte. Matka sa snaží deti kontaktovať, deti kontakt s matkou odmietajú. Maloleté deti bývajú s otcom od júla 2016. Po ich príchode si museli zvykať jesť teplú stravu, usilovne pracovať na zlepšení v učení. V dôsledku striedania škôl dosahovali zlé študijné výsledky. Toho času sa situácia zlepšila. Maloletý Q. má samé jednotky a W. sa tiež veľmi zlepšuje. Obe deti trpia alergiami, keď bývali v domácnosti matky, v domácnosti chovali psa aj napriek tomu, že W. je na psy alergická. To jej spôsobovalo časté záchvaty. W. má tiež diagnostikovanú psychickú poruchu učenia, budúci rok bude mať individuálny študijný plán. Trpí tiež epileptickými záchvatmi. Matka na výživu detí neprispieva. V čase po rozvoze rodičov si ich otec bral na víkendy, vždy keď ich viezol späť k matke nechceli vystúpiť z auta a plakali. Teraz trávajú čas aj so starou matkou zo strany matky, ktorá je vždy ochotná sa o deti postarať. Všetky maloleté deti navštevujú Základnú školu XX. K. XX B. W.. Maloletá W. navštevuje 5. ročník, v škole má veľa kamarátov, vo voľnom čase chodí na krúžok vybijaná. Maloletý Q. navštevuje 2. ročník vo voľnom čase sa venuje futbalu a florbalu, navštevuje aj čitateľský krúžok a krúžok anglického jazyka. Vzťahy medzi súrodencami sú na veľmi dobrej úrovni, deti sa majú navzájom radi, pomáhajú si. Majú veľmi dobrý vzťah k otcovi a starej mame, v rodine sú dobre zadaptované. Pán X. sa s deťmi rozpráva, podporuje ich chráni ich, zaujíma sa o ich prežívanie a správanie. S matkou deti kontakt udržiavať nechcú. Matka od času nariadenia neodkladného opatrenia vystriedala viaceré pobyty.

4. Otec maloletých detí na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá. Doplnil, že v čase, keď boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky, on pre nich chodil, potom, keď ich viezol späť k matke, deti v žiadnom prípade nechceli ani nastúpiť do auta, aby išli späť k matke, plakali, v poslednom čase až hĺkali, vôbec nechceli ani vystúpiť z auta a ísť k matke. K., ktorá nie je jeho biologickým dieťaťom mu dala blahoželanie ku dňu otcov ako najlepšiemu ockovi na svete, tak, aby to matka videla. Deti mu rozprávali, že k matke nechcú ísť, že matka sa o nich nestará, chodí po diskotékach, po zábavách, že sa vôbec o

nich nestará. Deti mu rozprávali, že sú hladné. Od kedy sú deti v jeho starostlivosti, musel deti naučiť normálne jesť, deti chceli stále jesť suchý rohlík, vôbec nevedeli jesť teplú stravu. Deti sú pri ňom od júla roku 2016, pričom, keď zistil v akom stave sú deti, išiel na sociálku a začalo sa to riešiť. Matka neustále s deťmi striedala podnájmy, za jeden školský rok menili 7 škôl. Momentálne deti sú u mňa, navštevujú Základnú školu XX. K. W., W. je v 6. ročníku základnej školy, Q. je v 3. ročníku základnej školy. Q. mal

na vysvedčení čisté jednotky, W. mala 2-ky, 3-ky, má diagnostikovanú poruchu učenia, chodí s ňou k psychologičke. Matka bola deti dva krát navštíviť. Deti k matke nechceli ísť, plakali, schovávali sa, chodili neustále na záchod, boli nervózne, s matkou sa ani nestretli. Otec ďalej doplnil, že s maloletým Q. R. má matka na základe rozhodnutia Okresného súdu Svidník zákaz stretávania sa. On má v starostlivosti aj maloletú K., ktorá nie je jeho dieťaťom, chce, aby ostala v jeho starostlivosti. Voči matke je vedené trestné stíhanie na ORPZ Stará Ľubovňa.

5. Matka na pojednávaní uviedla, že s podaným návrhom otca na zverenie maloletých detí do jeho starostlivosti nesúhlasí a v prípade ak budú deti zverené do jeho starostlivosti, žiada, aby bolo presne upravené stretávanie sa s maloletými deťmi. Uviedla, že ona sa o deti riadne starala, v škole mali dobré výsledky, doma mali navarené, ona pracovala v Tesco v sklade pri Prešove. S maloletou K. U. W.R. navštevovala aj psychologičku. Spolu s deťmi bývala najprv v rodinnom dome na adrese P. K. D. asi do roku 2015, potom aj s deťmi bývala vo B. K. I., odkiaľ sa v máji, júni 2016 sťahovala s deťmi do W. L., k priateľovi. Momentálne naďalej býva v W. L., v 2 izbovom prenajatom byte, pracuje ako upratovačka v K. A., kde pracuje 4 hodiny denne, potom ešte chodí upratovať do domu, alebo bytu, podľa toho, kto ju zavolá. Nie je pravda, aby chodila po nejakých diskotékach, alebo zábavách, večer o 20.00 hod.- 22.00 hod. leží v posteli a spí, doma nemá žiaden alkohol. Uviedla, že deti vypovedala, že sa s ňou nechcú stretávať, pretože sa boja otca. Deti išli k otcovi už začiatkom júla 2016 z dôvodu, že ona mala nastúpiť na operáciu do nemocnice a nemala s kým nechať deti. Keď s deťmi telefonoval počas prázdnin, tak jej najstaršia dcéra plakala do telefónu, aby prišla po ňu, že ona nechce byť pri otcovi. Ona potom niekedy 4.12. odišla na mesiac a pol do Anglicka k švagrinej, aby sa z toho všetkého, čo sa jej stalo, že zo dňa na deň prišla o deti sa spamätala.

6. Zo znaleckého posudku číslo XX/XXXX, V. Q. X., znalkyne z odboru psychológia, vyplýva, že osobnosť matky je extrovertovane orientovaná, sociabilná, v interakciách menej dôverujúca, podozrievavá, so sklonom ku konfrontácii, sebaapresadzovaniu, hostilite. Emocionalita je nevyvážená, emočne dráždivá, senzitívna na kritiku. Nízka emočná vrelosť a empatia, schopnosť naladenia sa na emočné potreby detí. Sebastrednosť, uprednostňovanie vlastných potrieb a záujmov, vyhľadávanie zážitkov, receptívne životné postoje. Nerozvinutý zmysel pre zodpovednosť a plnenie si povinností. Nedostatočná schopnosť reflektovať citové potreby detí, ich vnútorný svet, problémy, starosti. Sprostredkovať im pocit bezpečia a istoty. Matka nemá rozvinuté osobnostné predpoklady pre starostlivosť a výchovu svojich detí, teda aj maloletej K., ktorá v dôsledku jej zaobchádzania a správania vykazuje známky citovej deprivácie a traumatizácie. Osobnosť otca Q. X. je extrovertovane zameraná, sociabilná, vo vzťahoch priateľská, kooperatívna, prispôsobivá. Emočne vrelá a empatická, schopná emočnej výmeny vo vzťahoch a reflektovania citových potrieb. Aktívne životné postoje, vytrvalosť, zmysel pre povinnosť a zodpovednosť. Má osobnostné predpoklady pre výchovu a starostlivosť o svoje deti. Venuje im svoju pozornosť a čas, rozumie ich citovým potrebám, podporuje rozvoj ich záujmov, uprednostňuje uspokojovanie ich potrieb. Podporuje kontakt a stretnutia s ich najmladším bratom Q.. Vzťah maloletej W. k matke je emočne negatívne obsadený. Odmieta kontakt s matkou, nedôveruje jej, má strach, ktorý pramení z tráum, ktoré prežila u matky. Matka deklaruje záujem starať sa o dcéru, pričom zdôrazňuje svoje citové rozpoloženie. Nereflektuje negatívne emočné

nastavenie W. aj ostatných detí voči jej osobe, popiera obavy a odmietanie detí pripisuje ich ovplyvňovaniu otca. Maloletá W. má k otcovi vyvinutý pozitívny citový vzťah, dôveruje mu, vníma jeho záujem a podporu. Vyjadruje túžbu ostať v starostlivosti otca, kde prežíva spokojnosť a bezpečie. Otec má k svojej dcére W. ako aj k ostatným deťom vytvorený pozitívny citový vzťah. Má záujem a podmienky poskytovať jej svoju starostlivosť, podporu v jej vývine a napredovaní. Maloletý Q. prechováva k svojej matke pocity strachu a obavy, ktoré súvisia so správaním matky voči nemu a jeho súrodencom. Nedôveruje jej, odmieta kontakt s ňou, jej prítomnosť v ňom vyvoláva stresové prejavy. Matka verbalizuje pozitívny citový vzťah k synovi. Popiera príkoria, ktoré popisujú maloletý Q. a jeho sestry. Matka nereflektuje negatívne emočné nastavenie syna Q. voči nej. Podľa výpovede detí si od nich vynucuje prejavy emočnej náklonnosti - objatia. Maloletý Q. má k svojmu otcovi rozvinutý pozitívny citový vzťah, je mu oporou, vzorom, dôveruje mu. Otec prechováva k svojmu synovi pozitívne emočné nastavenie. Teší sa z neho, podporuje ho v jeho aktivitách, venuje mu starostlivosť a záujem. Kontakt maloletej W.

W. jej matkou v nej vyvoláva negatívne pocity - strach, obavy, oživuje spomienky na prežité traumy, ktoré súvisia so správaním matky. Maloletá W. sa obáva stretnutia s matkou a odmieta ju, zároveň jej chýba. Možný kontakt s matkou predpokladá korekciu správania a postojov matky voči deťom. Emočná podpora a terapeutické vedenie maloletej W. V.ri spracovaní negatívnych zážitkov, vytvárania bezpečnej atmosféry pri stretnutí, prítomnosť vzťahovej osoby, ktorej dôveruje, prípadne aj terapeuta. Kontakt maloletého Q. s matkou je aktuálne spojený so strachom, obavami, odmietaním, oživovaním negatívnych zážitkov, ktoré sa snaží potlačiť svojou aktivnosťou. Osoba matky je pre neho zdrojom stresu a psychického dyskomfortu. Stretnutie predpokladá terapeutické vedenie matky a maloletého Q.. Ochotu matky korigovať postoje a vzťahovanie sa k deťom. Vytváranie atmosféry bezpečia, prítomnosť blízkej osoby, prípadne terapeuta, ktorému maloletý Q. dôveruje.

7. Znalčka V. Q. X. na pojednávaní uviedla, že na záveroch znaleckého posudku v plnom rozsahu trvá. Doplnila, že vzťah maloletých detí W. U. Q. k otcovi je pozitívny, maloleté deti otcovi dôverujú, vnímajú jeho starostlivosť, chcú byť v jeho starostlivosti naďalej. Maloleté deti W. U. Q. sa matky veľmi boja, pri kontakte s matkou sa aktivizujú ich spomienky, traumy, majú z matky veľký strach, odmietajú s ňou kontakt. Maloleté deti majú z matky hlboký strach, pretože pri nej majú zažité traumatické zážitky. Momentálne je navonok psychický stav detí je ako keby stabilizovaný, ale pri kontakte s matkou, opätovne dochádza k obnoveniu ich traumatických zážitkov, pretože tá trauma v nich je hlboko zakorenená, z dôvodu, že traumatické zážitky s matkou zažili v čase od útleho detstva, zároveň osobou, ktorá im spôsobila túto traumu bola matka, čo je pre nich veľmi dôležitá vzťahová osoba. Na to, aby došlo k zlepšeniu psychického stavu detí je potrebné ich terapeutické vedenie ako aj to, aby sa momentálne s matkou nestretávali, resp. aby ak sa s ňou stretnú, aby vedeli, že žiadne takéto traumy im spôsobiť nemôže, čo v súčasnej dobe je vylúčené, pretože matka zároveň svojim správaním vyvoláva v deťoch ďalšie traumatické zážitky, keďže nerešpektuje ich vôľu, násilím ich núti, aby sa s ňou stretávali, čo deti odmietajú. Pre riadny a zdravý psychický vývoj detí je potrebné, aby ten objekt traumy, ktorým je pre nich momentálne matka, aby sa s ňou nestretávali, pretože matka sama svojim správaním spôsobuje to, že traumatické zážitky a strach, ktorý majú s tým spojené opätovne sa u nich vyvoláva, opätovne pri kontakte s matkou

prežívajú, ako keby nanovo. Matka emocionálne ani sociálne nie je vybavená nato, aby sa mohla starať o maloleté deti, jej rodičovské schopnosti a zručnosti sú výrazne obmedzené. Znalčka ďalej uviedla, že ona sa prikláňa k zákazu styku matky s maloletými deťmi, pretože matka svojim správaním nedáva záruku k tomu, aby mohlo byť jej stretávanie s deťmi v prospech maloletých detí. Matka klame, zavádza, je nekritická k svojmu správaniu, vôbec si neprípúšťa to, že maloletým deťom spôsobovala traumu, ako je to preukázané. V budúcnosti matka môže preukázať, aby sa s deťmi stretávala, ale musela by sa podrobiť odbornému psychologickému dohľadu, kde by odborník potvrdil, že matka je schopná sa s maloletými deťmi stretávať tak, aby to nebolo v rozpore so záujmami detí, čo momentálne schopná nie je, je veľmi nekritická k svojmu správaniu, klame, zavádza. Nerešpektuje vôľu maloletých detí.

8. Z aktuálnej správy opatrovníka v konaní ÚPSVaR Prešov zo dňa 4.4.2019 vyplýva, že otec býva spolu s maloletými deťmi v podnájme v trojizbovom byte v W.. Spolu s nimi býva aj K. X., ktorá pochádza z partnerského vzťahu matky s Q. K.. V byte žije aj partnerka otca. Otec pracuje ako SZČO v oblasti stavebníctva, jeho mesačný príjem je XXXX,-A.. Výdavky otca pozostávajú z platenia nájmu 350,-eur, mobilný telefón 20,-eur, strava 200,-eur, oblečenie a bežné výdavky. Maloletá W. navštevuje 7. ročník G. B. W., v škole dosahuje priemerné výsledky, má pomalšie učenie, každý rok navštevuje detskú psychiatrickú v škole. Maloletý Q. je žiakom 4. ročníka G.Š. W., navštevuje florbalový, basketbalový a futbalový krúžok v rámci školy. Obe maloleté deti sú sledované v alergologickej ambulancii. S maloletými deťmi bol vykonaný pohovor za účelom zisťovania ich názoru. Maloletý Q. uviedol, že býva spolu s otcom a jeho partnerkou a praje si, aby to aj tak naďalej ostalo. V škole má dobré výsledky, veľmi rád má matematiku, zúčastňuje sa matematických súťaží a olympiád. Maloletá W. uviedla, že chce ostať s otcom, ktorý sa o nich stará. Maloletá navštevuje v rámci školy dramatický krúžok. Obe maloleté deti uviedla, že s matkou sa nechcú stretávať, majú na ňu negatívne spomienky, ktoré pretrvávajú.

9. Otec maloletých detí na pojednávaní doplnil, že matka začala platiť výživné na maloleté deti až vo februári 2017 vo výške 28,-eur na jedno dieťa, kde takéto výživné platila do októbra 2018. Od novembra 2018 opätovne do dnešného dňa výživné neplatila. On žiada o určenie výživného na maloleté deti od augusta 2016 vo výške 50,-eur na W. U. 40,-eur K. Q.. Od právoplatnosti rozsudku, keďže deti sú už väčšie, staršie, majú vyššie nároky, žiada výživné na maloletú W. vo výške 60,-eur mesačne a na maloletého Q. a vo výške 40,-eur mesačne. Maloletá W. navštevuje 7. Ročník G. B. W., chodí na obedy, kde uhrádza 23,-eur, nenavštevuje žiadne platené krúžky, mesačné výdavky na zdravotnú starostlivosť sú za lieky a spreje, ktoré jej kupuje od 20-40 eur, záleží od sezóny. Maloletý Q. navštevuje 4. ročník

ZŠ, kde navštevuje školský klub detí ako aj krúžky za ktoré sa neplatí. Platí mu obedy v škole 23,-eur , rovnako je alergik, platí za spreje a lieky na alergiu od 20-40 eur mesačne, podľa sezóny.

10. Zo správy ORPZ Stará Ľubovňa, odbor kriminálnej polície mal súd preukázané, že voči matke maloletých detí G. R., K.. X.XX.XXXX bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. V danej veci bol Okresnej prokuratúre Stará Ľubovňa podaná návrh na podanie obžaloby.

11. Zo správy ÚPSVaR Bardejov vyplýva, že maloletý Q. R., K..XX.X.XXXX pochádzajúci z matky G. R. a otca Q. R. bol rozsudkom Okresného súdu Bardejov pod sp. zn. 4P/83/2017 zo dňa 20.6.2017 zverený do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky bolo určené minimálne výživné. ÚPSVaR Bardejov vo svojej správe vo veci rozvodového konania rodičov maloletého Q. R. navrhuje zakázať styk matky s maloletým synom.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 4 zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 65 ods. 1 zákona, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

19. Podľa § 75 ods. 1 zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

21. Súd po vykonanom dokazovaní zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 29P/8/2013 zo dňa 18.4.2013 a zveril maloleté deti W. X. U. Q. Janička do osobnej starostlivosti otca. V konaní bolo preukázané, že maloleté deti majú z matky strach, nechcú byť v jej starostlivosti, ani sa s matkou stretnúť. Z výsledkov znaleckého dokazovania vyplynulo, že maloleté deti sa matky veľmi

boja, pri kontakte s matkou sa obnovujú traumatické zážitky, ktoré prežili s matkou a ktorých zdrojom bola matka, oživovanie týchto tráum je u detí v rozsahu, akoby by ich opätovne prežívali. Matka svojim správaním vyvoláva v deťoch ďalšie traumatické zážitky, keďže nerešpektuje ich vôľu, násilím ich núti, aby sa s ňou stretávali, čo deti odmietajú. Pre riadny a zdravý psychický vývoj detí je potrebné, aby ten objekt traumy, ktorým je pre nich momentálne matka, aby sa s ňou nestretávali. Znalkyňa uviedla, že aj ona navrhuje zákaz styku matky s deťmi, v záujme pokojného vývoja maloletých detí, pretože stretávanie s matkou je v rozpore so záujmami detí. Zároveň bolo preukázané, že deti majú s otcom vytvorený silný citový vzťah, otec deti podporuje, počúva ich, stará sa o nich po všetkých stránkach. Deti otcovi dôverujú, chcú byť v jeho starostlivosti. Vychádzajúc z toho, aby rozhodnutím súdu bol sledovaný čo najlepší záujem maloletých detí, zveril súd maloleté deti W. U. Q. do osobnej starostlivosti otca a matku

maloletých detí obmedzil v jej rodičovských právach v rozsahu tak, že zakázal styk matky s maloletými deťmi.

22. Pri určovaní výšky výživného zo strany matky vychádzal súd z oprávnených potrieb maloletých detí ako aj príjmových a majetkových pomerov na strane matky. Matka maloletých detí uviedla, že pracuje ako upratovačka na štyri hodiny denne a následne chodí upratovať do domov a bytov, podľa potreby. Matka má vyživovaciu povinnosť k štyrom maloletým deťom. Súd mal za to, že výživné požadované otcom maloletých detí zodpovedá potrebám detí a príjmovým a zárobkovým možnostiam a schopnostiam matky. Matka maloletých detí napriek skutočnosti, že má štyri maloleté deti, nevykonáva osobnú starostlivosť o žiadne dieťa, má teda možnosť pracovať bez obmedzenia starostlivosťou o deti. Neuvádzala žiadne zdravotné problémy, ktoré by znižovali jej pracovnú schopnosť. Maloleté deti sú žiakmi základnej školy, maloletý Q. prvého stupňa a maloletá W. druhého stupňa základnej školy. Zvýšené výdavky na deti má otec so zabezpečením ich zdravotnej starostlivosti z dôvodu, že sú alergici. Súd určil výživné zo strany matky odo dňa 4.8.2016, teda od kedy súd deti v starostlivosti otca vo výške 50,-eur na maloletú W. a vo výške 40,-eur na maloletého Q., keďže v tom čase boli deti menšie, náklady na ich výživu a starostlivosť v takejto výške postačovali zo strany matky. Od právoplatnosti rozsudku určil súd výživné zo strany matky vo výške 50,-eur na maloletého Q. a vo výške 60,-eur na maloletú W.. Vzhľadom na potreby detí bolo potrebné určiť aj vyššie výživné zo strany matky, súd však prihliadol, k majetkovým pomerom matky ako aj k tomu, že je povinná prispievať na výživu ďalších dvoch maloletých detí. Otec zároveň vyššie výživné nežiadal.

23. Dĺžne výživné u malotej W. za obdobie od 4.8.2016 do 30.4.2019 vo výške 1040,-eur, po odpočítaní výživného, ktoré matka uhradila, umožnil matke splácať v splátkach po 40,-eur mesačne až do úplného vyrovnania dlhu pod následkom straty výhody splátok.

24. Dĺžne výživné u malotej Q. za obdobie od 4.8.2016 do 30.4.2019 vo výške 720,-eur, po odpočítaní výživného, ktoré matka uhradila, umožnil matke splácať v splátkach po 40,-eur mesačne až do úplného vyrovnania dlhu pod následkom straty výhody splátok.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a to s poukazom na sociálnu situáciu účastníkov konania, kde matka maloletých detí má nízky príjem, pričom je povinná uhrádzať výživné na štyri maloleté deti a otec maloletých detí má vyšší príjem, pričom však zabezpečuje starostlivosť nielen o svoje dve maloleté deti ale starostlivosť o dieťa, ktoré má v náhradnej osobnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 122 CMP ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená odvolanie.

Podľa § 376 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.